

Respondent No: 1

Date Interviewed: October 2, 2022

Interviewer (I): So preliminary questions first. Do you commute po?

Respondent (R): Yes.

I: Since you commute, what do you typically use? What kinds of public transportation?

R: Bus.

I: Usually iyan lang po? Or mayroon pa po ba?

R: Sometimes jeep. But normally bus when I go to the office.

I: Ano po profession niyo?

R: Accountant.

I: And where do you usually travel po gamit po ang bus?

R: From my house to the office in Alabang.

I: Alabang?

R: Mhm.

I: So gumagamit po ba kayo ng tools sa pagcommute niyo po—mga digital tools. O wala na po?

R: Actually, gumagamit lang ako ng Grab

I: Yung parang Google Maps [na feature]

R: Google Maps? Oo Google Map—paggumamit ka ng Grab, nakalink naman iyon sa Google Map. So yes.

I: So yun po yung ginagamit niyo para magplano?

R: Yes.

I: So, when was the last time you have commuted po?

R: Coming from the office, o galing sa paglakwatsa?

I: Either.

R: Kahapon.

I: Can you elaborate the process ng pag-cocommute niyo po. So mula po sa, kung saan po kayo nagstart hanggang sa destination niyo.

R: Okay. So from my house. I used the Grab App going to Ibayo, Town Center in Paranaque. And then from there, we took another Grab going to BGC. After we—we had a meeting with friends—so after that we took a cab na. From the cab we went to BGC directly—I mean from BGC we dropped by Ibayo and then to my house. That was the last time I had commuted.

I: So clarify ko lang po. So from house to Ibayo via Grab, tapos from Ibayo to BGC.

Then after your session, from BGC to Ibayo ulit via cab or taxi and then to your home.

R: Yes.

I: How did you formulate this route?

R: Actually, that's the normal route when me and my friends. So going to their place since she lives nearby. And then we take another transport—Grab, Taxi or whatever, we will take another public transport to go to the place we have to go to meet with our friends. Tapos from there, same route so I'll be dropping by my friend and from that place naman to my house. Kasi the proximity of my friend's house to my house is short

lang. Masmadali siya, kumbaga dinadaan lang.

I: So ano po typical na thought process niyo po sa pag-cocommute–pag mag-plaplan po kayo ng route niyo po. What do you consider when you do that process?

R: Ginagamit ko pagnagplaplan ako ng commute trip. First, kung gaano siya kalayo sa house ko. So distance. Then, if malapit lang, I'll probably take a jeep. But if it's a long distance, it depends on the place where—the accessibility of the public transport. So for example, if I am going to my office, the accessibility of taking a bus is mas-okay, as compared to taking Grab. So what I'll do is take a bus. But if the distance is malayo from my house to the final destination, I'll be taking Grab. Lalo na if magkakaroon siya ng multiple stops. So mas magandang magtake ng Grab kasi convenient. Then, of course yung last thing na icoconsider is yung pamasaha, yung cost ng transportation mo.

I: Ah. Sa Grab diba may interface siya sa traffic.

R: Yes pinapakita siya.

i: Do you consider po yun when you make your routes?

R: Ah oo. Pero kasi ang Grab sila na rin mismo ang nagsasabi kung traffic or hindi eh—kung idadaan ka nila doon. But normally, if we're using our car, doon ako nagcoconsider ng Waze. So doon mo naman makikita yung, kung saan traffic, iiwas ka. So parang ganon.

I: Ah. So we'll get back to that actually since you mentioned Waze. But another part of our research is traveling to unfamiliar areas. So hypothetical lang. Let's say you are asked to go to some unfamiliar location po, for business or for gala. Can you walk me through your thought process. How would you plan your route from your house to the unknown area?

R: Unknown area?

I: Mhm. Or Unfamiliar area.

R: Or unfamiliar. So ang ginagawa ko doon is Waze ko muna. I-wawaze ko muna siya. Then, titignan ko kung saan yung pinakamalapit na landmark na alam ko. Tapos, yun yung gagamitn ko. Tapos pag hindi ko talaga alam, gagamit ako ng public commute.

I: Public commute?

R: Ah Oo. Hindi ako gumagamit ng car, at hindi ako gumagamit ng Grab.

I: So public transport po?

R: Yes. But, na-Waze ko na yung area na yun. So hahanapin ko lang yung pinakamalapit na landmark tapos kung may malapit na public transportation, yun yung gagamitin ko. Kasi ano yun, para sa akin madali mong mahahanap yung lugar. Kasi may instance na bababa—mag multiple transport. At least malalaman ko kung nasaan ako mapupunta.

I: Kasi yung mga signboards for example, makikita niyo naman

R: Yes. Kasi normally sa signboard makikita mo—kung pupunta ka ng Quiapo hindi mo alam, makikita mo yung mga ganon. Pero pag sobra namang unfamiliar, very unfamiliar na. Ano na ako doon, magpapadrive na ako. Maghahanap na ako ng magaling na driver.

I: Magaling na driver?

R: Oo. Sobrang unfamiliar na yun eh. Hindi na ako magcocommute pag ganoon.

I: Ah so pag hindi na po kaya ng public transportation, private transportation na po yung gagamitin niyo.

R: Oo, maghahanap na ako ng driver. Pero pag kaya ng public transport. Yun muna. Kasi mas madaling maghanap ng public transport.

I: Ah any other instances po na gagamitin niyo po ang public transportation niyo po. Since you elaborated on that part.

R: Okay. So ginagamit ko lang yung private transport ko for convenience. Pag gusto ko lang ng convenience. At pag may long drive kami to the province. Pero pag sa city lang, normally public transportation lang.

I: I see. So going back to your thought process when commuting to an unfamiliar place. Your thought process is mainly I-plaplano niyo po muna yung route niyo from point A to point B. Tapos medyo opportunistic yung approach niyo, pag may malapit na landmarks, doon po kayo pupunta tapos you'll use that as reference. Otherwise you will use public transport.

R: That's correct. As long as there's a public transport na alam ko yung pupuntahan, gagamitin ko yun.

I: I see. So if you had to guess po, paano niyo po naformulate yung buong process na iyon.

R: Actually hindi guess eh. Kasi ever since college ako nag-cocommute na ako to my college in Manila. So sanay ako sa pag-cocommute. And normally the place I go to ay familiar sa akin. Seldom akong pupunta sa lugar na hindi ako familiar. Tapos, lalo na ngayon, kasi sanay na ako sa pupuntahan ko, alam ko na yung lugar within Metro Manila kasi dito na ako lumaki sa Metro Manila, hindi na mahirap sa akin yung pagpla-plan and may modern technology na. Wherein, you could use Waze, and then kung magboobook ka—you can use Google Maps. And kung gusto mo naman magbook ng Grab, hindi ka na magtuturo kung saan ka pupunta kasi nandoon na yung app. Pero pag taxi ka, siyempre ituturo mo kasi hindi rin naman alam ng driver lahat kung saan pupunta. So based on experience na iyon, hindi siya yung natutunan ko lang. Based on experienced talaga ever since nag-college ako, nag-cocommute na ako.

I: I see. So yung main source of knowledge niyo sa pag-cocommute in general lang is experience.

R: Yes.

I: So habang nag-cocommute, you learn something about the place. Yun na yung nagiging model niyo.

R: Yes.

I: Do you rely on word of mouth as well po? So yung magtatanng ka po for example sa locals.

R: Yes. Lalo na sa provinces. Pag malalayo yung lugar. Yes kailangan mong magtanong kasi hindi naman lahat ng lugar napuntahan ko na rin. So, nagtatanong din ako.

I: Even sa Manila?

R: Yes, even sa Manila. Kasi pag nag-cocommute ako, normally ang gagawin ko is pagbababa ako sa jeep, "Saan po ba ang sakayan dito papuntang ganito". Yun normally

ang pagtatanong sa locals. “Saan pwedeng sumakay mula sa ganitong lugar.”

I: Out of curiosity po, paano niyo po vineverify ang information po nila kung tama.

R: Actually nga ngayong may modern technology na eh ginagamit ko na ang Waze.

I: But what about back then?

R: Back then? When I was in college, hindi mo maveverify kasi walang ganoon. As in noong unang panahon, ang travel lang namin ay bahay, iskwelahan. So kailangan mong imemorize iyon. Pag lumayo ka na doon sa bahay at iskwelahan mo, halimbawa lumiko na ang jeep na sinasakyan mo sa street. So kailangan mo maging vigilant, kailangan alamin mo kung saan lumulusot yung jeep. Kailangan attentive ka sa lahat ng dinadaan niya. At dapat nakikita mo na dapat nakikita mo. Ako normally titignan ko—ano ano ang mga sasakyan na dumadaan, ano yung mga naka-signboard. Pag pamilyar na sa akin yung mga nakasignboard doon—ah alam kong tama yung dinadaananko. Pero pag totally wala, bumababa ako—sumasakay ako ulit ng iba. Kasi baka hindi na yun yung dinadaan niya.

I: So actually parang yung process na minention niyo kanina. Nag-rerey kayo sa reference para maverify.

R; Mhm. Correct. Actually may mga references ako na lugar na dapat “alam ko siya”. Ang kaibahan lang noon sa ngayon ay gumagamit na tayo ng modern technology, mayroon nang mapa na masusundan mo. Noon kasi mag-oobserve ka lang sa paligid mo—ay ito dumadaan dito. Ganoon ang ginagawa noon.

I: So since you mentioned modern tools. Mayroon po ba kayong mga issues na na-eencounter when you use these modern tools. Or wala naman po?

R: Masgusto ko nga yun eh kasi hindi mahirap.

I: Ah. If anything po, ano po yung sa tingin niyong kailangan maimprove based sa experience niyo po. Like sa entire Commuting Experience niyo po.

R; Ako siguro, ano lang. Kasi nakapunta na ako sa ibang country. Transport system kasi doon maganda, as compared sa atin. So, doon na-experinec ko na yung sumakay sa bus. Normally ang bus nila doon ay point to point. Kung pupunta ka sa isang lugar, iplaplano mo yung punta mo. Kasi sa experience ko, sasakay sa isang terminal, tapos from that terminal sasabihin niya sa iyo yung saan ka mag-roroute. Kumbaga pupunta ka sa isang ano, pipiliin mo sa mga bus stations kung saan yung pupuntahan mo. So ang tendency doon, kahit hindi ka na gumamit ng app, hindi ka maliligaw kasi yung sinakyan mong bus, yun yung bus na pupunta sa lugar na pupuntahan mo. Sa atin kasi, minsan kahit nakalagay na yung sasakyan mo, minsan sasabihin sa signboard “from Zapote to Alabang”, may ugali na kasi ang mga sasakyan natin na hindi na magtutuloy sa Alabang. Yung mga nag cucut trip. And pag hindi mo alam, halimbawa yung dadaanan niya hindi mo alam, in between ka bababa. Hindi lahat kasi ng dinadaan, nagbababa sa tamang bus station. Unlike sa other country, sa tamang bus station ka nila ibababa at hindi ka nila ibababa in between. Halimbawa sa S5, sa S5 na station ka lang ibababa. Unlike dito, kahit saan. In very street, pwede kang ibaba. So ikaw na nag-cocommute, ang alam mo lang sinakyan mo itong bus na ito papunta sa lugar na iyon. Eh may nagbababa in between, hindi mo alam kung ano nadadaan mo, lalo na kung hindi ka familiar sa lugar.

I: Wala ka na kasing landmark. Wala na yung information na alam mo lang sa

signboard.

R: Oo. Kasi dapat sa transport system natin. Talagang dapat hindi lang technology, discipline din—yung implementation. Tulad ng nasa ibang country.

I: Okay, actually that ends the interview. Thank you